

Forfatter: Rantzau, Christian

Titel: BREV TIL: Gram, Hans FRA: Rantzau, Christian (1739-03-28)

Citation: Rantzau, Christian: "BREV TIL: Gram, Hans FRA: Rantzau, Christian (1739-03-28)", i *Breve fra Greve Christian Rantzau til Hans Gram*, Græbes Bogtrykkeri 1930, s. 104. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-001991720-000-shoot-L0019917200000045.pdf> (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Breve fra Greve Christian Rantzau til Hans Gram

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Brahesborgd. 28de Martij 1739.

Velædle og Velbr Hr. lustitz Raad!

Skiøndt de ey hører fra mig, maa Hr. lustitz Raad dog Troe, ieg ihu kommer Hannem og Tænker paa Hannem; Indsluttede vel rare pièce er et klart Beviis derpaa³. Min attraa at fyldistgiøre Herr lustitz Raads begiering i at faa underretning om denne meere blodige end lærde Krig mellem saa Drabelige og Høylærde Mænd har fordybet mig meere, end ieg vel skiøttet om; thi ieg havde skrevet til Poulsen underhaanden at faa omstændelig efter- rettning herom, og maa hand have ladet sig forlyde, at det var til mig, og skrevet Manden selv til herom, siden ieg med sidste Post faar indsluttede Speciem Facti fra Hr Gebauer med en lang Epistel over hans Uskyldighed; vel har hand hertil taget anledning af min Søns bortreyse (Hand giver Laudabilem i Høyeste Grad). Nu maatte det vel heede Audi et alteram partem; Mens af alle omstændighederne seer mand, den brave Mascov har været vel beskiencked, saa viiser og Arresten og Suspensionen en sterck præsumtion, at hand har været in culpa, Skiøndt ey in mora, thi han har slaget tiilig nok til; bliver denne Casus skicked paa vores Universitæt, da Recommanderer jeg Hr. lustitz Raad min ubekjendte gode Ven Gebauer, at hand maa nyde min s. 105Søn noget got ad. Vel var det, min Søn ey kom tilbage igien, thi ieg er vis paa, det vil give stercke factioner mellem Ungdommen. Med sidste Post havde ieg Brev fra ham fra Uytrecht, hand har fundet veyene saa overskøllede af det overmaade meget Vand, at hand endog med Livsfare er kommed igiennem og lykkeligviis forandrede sit forsæt at gaa over Nimwégen, hvor en Fragt-vogn med 6 Heste er bleven borte. Hand er gaaed giennem Wésel og veed ey noksom at rose de Pryßiske Gouverneurer og Officérs Politesse; General Dossau i Wésel beholdt ham hos sig til Bords og lod ham see Fæst ningen. I Uytrecht har han forefundet tvende Klingenberger¹, der uden tvifl er Fruens Sønner i lydland; er der noged, hvorudj han paa sin rejse kand giøre Herr lustitz Raad allerminde Tieneste, da bliver hand vist nok Faders Søn og gjør det heller end gierne; ieg har for ham anholdet om Rescripter til vores udenlandske Ministres i Holland, Engelland, Franckrig, til Wien og til Regensborrig at anføre ham til Affairerne, dog Stats-Hemmelighederne und tagen, som Hands Majt og har været saa naadig at tilstaa. Herfra falder intet berett værdigt; Alle Tacker Gud for den ædle Fred, mens ere derhos ey fornøyede med, at der dølges saa længe paa Forliigs Conditionerne²; saa hænger og alle med Hovedet ved den stercke Skolegang, der vil koste meenige Mand en god skilling³ der ickuns har lidet at tage til, da hand maa saa godt som give sine Vare bort, om hand dem ellers vil afsætte, og endda som oftest ey kand blive dem qvit, da ingen Handel og Vandel er i Landet. Den forbudne Salt Handel og det store Told-Svig, derved foregaar, var til viise meget got og høyt fornøden at kunde blive Hemmet⁴, mens skal Bonden anslages for et vist Salt aarlig efter den F ranske vel haarde maade, bliver de fleeste Sandelig øde og vil presse Salte-Taare af mange; Bonden Trocquérer sig nu sit Salt til hos Kiøbmanden, ligesom hand aarlig kand behøve og af stedkomme, hielper sig saa kummerlig herudj som meest muelig, saa at, naar Kiøbmanden intet fremmed Salt indpractisérede, blev der den Debit af vores egen Salt, Landet kunde taale at bære. Den Frygt og den Klyncken, ieg kand høre og spørge herover, kand ieg aldrig fuldskrive. Naar ieg vil Tale mine det af Hovedet, ryster de med samme: la Hosboud trøster altid vel, siger de mig derpaa. I det mindste fornøyer ieg de fattige Mennsker dermed, saa længe ieg kand, haaber og deres Frygt er uden Grund, skiøndt ieg veed s. 106intet deraf; det ieg gandske vist veed, er, at Herr lustitz Raad alletider skal finde mig med all Ergivenhed og Tienestfærdighed Velædle og Velbr Herr lustitz Raads

Tienistvilligste Tiener C. Rantzau¹.